

Forskrift om forebygging av sammenstøt på sjøen (Sjøveisreglene)

Dato	FOR-1975-12-01-5
Departement	Nærings- og fiskeridepartementet
Publisert	I 1975 830
Ikrafttredelse	15.07.1977
Sist endret	FOR-2014-08-11-1944
Endrer	
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2007-02-16-9-§2, LOV-2007-02-16-9-§14, LOV-2007-02-16-9-§19, LOV-2007-02-16-9-§20, LOV-2007-02-16-9-§44, FOR-2007-02-16-171, FOR-2007-05-31-590, LOV-1998-06-26-47-§20, LOV-1998-06-26-47-§24, FOR-1998-11-27-1095, FOR-1998-12-01-4532, FOR-2007-05-31-591, FOR-2007-06-25-719
Kunngjort	
Korttittel	Sjøveisreglene

Kapitteloversikt:

Kapittel I. Internasjonale regler til forebygging av sammenstøt på sjøen.

Kapittel II. Særskilte regler for norsk innenlands farvann.

Kapittel III. Felles regler.

Vedlegg I. Plassering av og tekniske detaljer for lanterner og signalfigurer

Vedlegg II. Tilleggssignal for fiskefartøy som fisker i nærheten av andre fartøy som holder på med å fiske

Vedlegg III. Tekniske detaljer for lydsignalapparater

Vedlegg IV. Nødsignaler

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 1. desember 1975 med hjemmel i sjølov 24. juni 1994 nr. 39. Hjemmel er endret til lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2, § 14, § 19 og § 20, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590 og lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 20 og § 24, jf. delegeringsvedtak 27. november 1998 nr. 1095, delegeringsvedtak 1. desember 1998 nr. 4532, delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 591 og delegeringsvedtak 25. juni 2007 nr. 719.
EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXXII nr. 1 og vedlegg XIII nr. 56d (direktiv 96/98/EF).
Endringer: Endret ved forskrifter 15 feb 1982 nr. 470, 21 sept 1982 nr. 1432, 29 aug 1990 nr. 724, 1 aug 1991 nr. 557, 24 okt 1994 nr. 976, 29 des 1998 nr. 1460, 15. mai 2001 nr. 539, 25 april 2002 nr. 474, 4 feb 2005 nr. 99, 31 aug 2006 nr. 1016, 29 juni 2007 nr. 1006, 11 aug 2014 nr. 1944.

Kapittel I. Internasjonale regler til forebygging av sammenstøt

på sjøen.

Del A - Alminnelige regler.

Regel 1. Anvendelse

- (a) Disse reglene skal gjelde for alle fartøy i rom sjø og i alle tilstøtende farvann som kan befares av sjøgående fartøy.
- (b) Intet i disse reglene skal være til hinder for bruk av særregler som av den rette myndighet er gitt for en red, havner, elver, innsjøer eller innenlandske farleder som er forbundet med rom sjø og kan befares av sjøgående fartøy. Slike særregler skal ligge så nær opp til de internasjonale reglene som mulig.
- (c) Intet i disse reglene skal være til hinder for at det blir nyttet særregler, fastsatt av en stats regjering, om særlige posisjons- eller signallanterner, signalfigurer eller fløytesignaler for krigsfartøy og fartøy i konvoi eller om særlige posisjons- eller signallanterner eller signalfigurer for fiskefartøy som holder på med å fiske som en gruppe. Disse særlige posisjons- eller signallanterner, signalfigurer eller fløytesignaler skal så vidt mulig være slik at de ikke kan forveksles med noen lanterne, signalfigur eller signal som har hjemmel annensteds i disse reglene.
- (d) Trafikkseparasjonssystemer kan vedtas av Organisasjonen¹ for så vidt det gjelder disse reglene.
- (e) Når et lands regjering har funnet at et fartøy som er av særegen konstruksjon eller bestemt til særlige formål, ikke helt kan rette seg etter bestemmelser i en eller annen av disse reglene med hensyn til antallet av lanterner eller signalfigurer, deres plass eller synsvidde og skjerming eller med hensyn til lydsignalapparaters plassering og karakteristikk, skal slikt fartøy rette seg etter slike andre bestemmelser med hensyn til antallet av lanterner og signalfigurer, deres plass eller synsvidde og skjerming eller med hensyn til lydsignalapparaters plassering og karakteristikk som vedkommende regjering har funnet å være nærmest mulig i samsvar med disse reglene, for så vidt angår slikt fartøy.

1 I henhold til Artikkel II punkt 3 i Konvensjon om de internasjonale regler til forebygging av sammenstøt på sjøen, 1972 betyr «Organisasjonen» Den mellomstatlige rådgivende skipsfartsorganisasjon, i alminnelighet forkortet til og omtalt som «IMCO».

Regel 2. Ansvar

- (a) Intet i disse reglene skal fritta noe fartøy, rederiet, skipsføreren eller andre som har sitt arbeid om bord for følgene av en hvilken som helst forsømmelse fra å følge disse reglene eller i det hele tatt å iakttå slike forsiktighetsregler som alminnelig sjømannsskikk eller tilfellets særegne omstendigheter måtte tilsi.
- (b) Ved tolking av disse reglene og når de følges skal det tas nøye hensyn til alle farer for navigeringen og for sammenstøt, like ens til alle særlige omstendigheter, herunder begrensningen av vedkommende fartøys manøvreringsmuligheter, som måtte gjøre det nødvendig å avvike fra disse reglene for å unngå øyeblikkelig fare.

0 Endret ved forskrift 29 juni 2007 nr. 1006 (i kraft 1 juli 2007).

Regel 3. Alminnelige definisjoner

I disse reglene gjelder følgende medmindre annet går frem av sammenhengen:

- (a) Ordet fartøy omfatter enhver farkost, innbefattet farkoster uten deplasement, sjøfly og WIG-fartøy, som brukes eller kan brukes som transportmiddel på vannet.
- (b) Uttrykket maskindrevet fartøy betyr ethvert fartøy som blir drevet frem av maskineri.
- (c) Uttrykket seilfartøy betyr ethvert fartøy under seil forutsatt at fremdriftsmaskineri, hvis det er installert, ikke blir brukt.
- (d) Uttrykket fartøy som holder på med å fiske betyr ethvert fartøy som fisker med garn, liner, trål eller andre fiskeredskap som begrenser manøvreringsevnen, men omfatter ikke et fartøy som fisker med liner på slep eller andre fiskeredskap som ikke begrenser manøvreringsevnen.
- (e) Ordet sjøfly omfatter et hvilket som helst luftfartøy som er konstruert for manøvrering på vannet.
- (f) Uttrykket fartøy som ikke er under kommando betyr et fartøy som på grunn av en eller annen usedvanlig omstendighet er ute av stand til å manøvrere som foreskrevet i disse reglene og derfor ikke kan holde av veien for et annet fartøy.
- (g) Uttrykket fartøy som har begrenset evne til å manøvrere betyr et fartøy som på grunn av arten av dets arbeid har begrenset evne til å manøvrere som foreskrevet i disse reglene og derfor ikke kan holde av veien for et annet fartøy.

Uttrykket «fartøy som har begrenset evne til å manøvrere» skal omfatte, men er ikke begrenset til:

- (i) Et fartøy som holder på med å legge ut, etterse eller ta opp et sjømerke, undervannskabel eller rørledning.
 - (ii) Et fartøy som holder på med mudring, oppmålings- eller undervannsvirksomhet.
 - (iii) Et fartøy som holder på med å komplettere forsyninger eller å overføre personer, proviant eller last mens det er underveis.
 - (iv) Et fartøy som holder på med å sette ut eller ta imot fly.
 - (v) Et fartøy som holder på med å fjerne miner.
 - (vi) Et fartøy som holder på med et slep av slik art at det sterkt begrenser det slepende og slepte fartøys evne til å avvike fra sin kurs.
- (h) Uttrykket «fartøy som er hemmet av sitt dypgående» betyr et maskindrevet fartøy som på grunn av sitt dypgående i forhold til dybden og bredden av det tilgjengelige seilbare farvann har sterkt begrenset evne til å avvike fra den kurs det følger.
 - (i) Ordet underveis betyr at et fartøy ikke ligger til ankers eller er gjort fast til land eller står på grunn.
 - (j) Ordene lengde og bredde av et fartøy betyr dets lengde overalt og største bredde.
 - (k) Fartøy skal anses for å være i sikte av hverandre utelukkende når det ene kan ses fra det andre.
 - (l) Uttrykket nedsatt sikt betyr ethvert forhold hvor sikten er nedsatt på grunn av tåke, tjukke, snøfall, svære regnbøyer, sandstormer eller hvilke som helst andre liknende årsaker.
 - (m) Uttrykket WIG-fartøy betyr et fartøy med flere driftsmåter som i sin operasjonelle hovedmodus flyr like over vannflaten ved å skape og utnytte overflateeffekt.
 - (n) Ordet mil betyr nautisk mil (1852 meter).

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Del B - Regler for styring og seilas

Avsnitt I - Fartøys navigering under alle siktforhold

Regel 4. Anvendelse

Reglene i dette avsnitt gjelder under alle siktforhold.

Regel 5. Utkikk

Ethvert fartøy skal alltid holde ordentlig utkikk ved syn og hørsel så vel som ved alle tilgjengelige midler som er brukbare under de rådende omstendigheter og forhold for å kunne foreta en fullstendig vurdering av situasjonen og faren for sammenstøt.

Regel 6. Sikker fart

Ethvert fartøy skal alltid gå med sikker fart slik at det kan manøvrere riktig og effektivt for å unngå sammenstøt og kan stoppes på en distanse som passer til de rådende omstendigheter og forhold.

Ved fastsettelse av sikker fart skal det blant annet tas hensyn til følgende faktorer:

(a) Av alle fartøy:

- (i) Siktforholdene.
- (ii) Trafikktettheten innbefattet konsentrasjoner av fiskefartøy eller hvilke som helst andre fartøy.
- (iii) Fartøyets manøvreringsevne spesielt med hensyn til stoppedistans og svingeevne under de rådende forhold.
- (iv) Om natten mulig bakgrunnsbelysning slik som lys på land eller atmosfærisk refleks fra fartøyets egne lanterner.
- (v) Vind-, sjø- og strømforhold samt nærliggende farer for seilassen.
- (vi) Dypgående i forhold til den tilgjengelige farvannsdybde.

(b) Dessuten av fartøy som bruker radar:

- (i) Radarutstyrets karakteristikk, effektivitet og begrensning.
- (ii) De begrensninger som det benyttede radaravstandsområde medfører.
- (iii) Virkning av sjø, værforhold og andre forstyrrelseskilder på radarobservasjoner.
- (iv) Muligheten av at små fartøy, is og andre flytende gjenstander ikke kan oppdages ved radar på tilstrekkelig avstand.
- (v) Antall, posisjon og bevegelse av fartøy som observeres ved hjelp av radar.
- (vi) Den mer nøyaktige bestemmelse av sikten som kan være mulig når radar brukes for å bestemme avstanden til fartøy eller andre gjenstander i nærheten.

Regel 7. Fare for sammenstøt

- (a) Ethvert fartøy skal bruke alle tilgjengelige midler som er brukbare under de rådende omstendigheter og forhold for å avgjøre om det er fare for sammenstøt. Hvis det er noen tvil, skal det regnes med at det er fare for sammenstøt.

- (b) Hvis radarutstyr er anbrakt og brukbart skal det brukes riktig inkludert søking på lang avstand for å få tidlig varsel om fare for sammenstøt samt radarplotting eller tilsvarende systematisk observasjon av observerte gjenstander.
- (c) Slutninger skal ikke trekkes på grunnlag av sparsomme opplysninger, spesielt sparsomme radaropplysninger.
- (d) For å avgjøre om det er fare for sammenstøt skal blant annet følgende tas i betraktning:
 - (i) Det skal regnes med at det er slik fare hvis kompasspeilingen av det fartøy som nærmer seg ikke forandrer seg merkbart.
 - (ii) Slik fare kan undertiden foreligge selv om det helt klart er en merkbar forandring i peilingen, spesielt når man nærmer seg et meget stort fartøy eller et slep eller når man nærmer seg et fartøy på kort avstand.

Regel 8. Manøver for å unngå sammenstøt

- (a) Enhver manøver for å unngå sammenstøt skal utføres i samsvar med reglene i denne del, og skal, såfremt omstendighetene tillater det, være markert, utføres i god tid og i samsvar med godt sjømannskap.
- (b) Enhver forandring av kurs og/eller fart for å unngå sammenstøt skal, såfremt omstendighetene tillater det, være så stor at den er helt tydelig for et annet fartøy som ser den eller observerer den på radar. En rekke små forandringer av kurs og/eller fart bør unngås.
- (c) Hvis det er tilstrekkelig fritt farvann kan en forandring av kurs alene være den mest effektive manøver for å unngå en nærsituasjon forutsatt den utføres i god tid, er vesentlig og ikke resulterer i at man kommer for nær andre fartøy.
- (d) En manøver for å unngå sammenstøt med et annet fartøy skal utføres slik at dette passerer på trygg avstand. Manøvens effektivitet skal kontrolleres omhyggelig inntil det annet fartøy er endelig passert og klaret.
- (e) Om nødvendig for å unngå sammenstøt eller for å få mer tid til å vurdere situasjonen skal et fartøy slakke på farten eller stoppe farten, ved å stoppe eller reversere fremdriftsmidlene.
- (f) (i) Et fartøy som i henhold til disse regler skal unnlate å hindre et annet fartøys gjennomfart eller sikre gjennomfart, skal når de foreliggende omstendigheter krever det, i god tid gjøre manøvre for å gi tilstrekkelig fritt farvann til det andre fartøyets gjennomfart.
 - (ii) Et fartøy som skal unnlate å hindre et annet fartøys gjennomfart eller sikre gjennomfart fritas ikke for denne plikten hvis det nærmer seg det andre fartøyet slik at det er fare for sammenstøt og skal, når det gjør manøvre, fullt ut ta hensyn til de manøvre som kreves i følge reglene i denne del.
 - (iii) Et fartøy hvis gjennomfart ikke skal hindres er fullt ut pliktig til å overholde reglene i denne del når de to fartøyene nærmer seg hverandre slik at det er fare for sammenstøt.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Regel 9. Trange farvann

- (a) Et fartøy som seiler i en trang lei eller et trangt løp skal, når det lar seg gjøre uten fare, holde seg så nær som mulig til den av leias eller løpets yttergrense som det har på sin styrbords side.
- (b) Et fartøy på mindre enn 20 meters lengde eller et seilfartøy skal ikke hindre eller vanskeliggjøre gjennomfarten for et fartøy som bare kan navigere sikkert innenfor en trang lei eller et trangt løp.
- (c) Et fartøy som holder på med å fiske, skal ikke hindre eller vanskeliggjøre gjennomfarten for et hvilket som helst annet fartøy som navigerer innenfor en trang lei eller et trangt løp.
- (d) Et fartøy skal ikke krysse en trang lei eller trangt løp dersom slik kryssing hindrer eller vanskeliggjøre gjennomfarten for et fartøy som bare kan navigere sikkert innenfor en slik trang lei eller et trangt løp. Det sistnevnte fartøy kan bruke det lydsignalet som er foreskrevet i regel 34 (d), hvis det er i tvil om hva det kryssende fartøy akter å gjøre.
- (e)
 - (i) Når et fartøy haler inn på et annet i en trang lei eller et trangt løp og bare kan gå forbi dette hvis det fartøy som blir innhentet, må manøvrere for å tillate sikker passering, skal det fartøy som akter å gå forbi tilkjenne dette ved å gi et passende lydsignal slik det er foreskrevet i regel 34 (c) i. Fartøyet som innhentes skal, hvis det er enig, gi et passende lydsignal slik det er foreskrevet i regel 34 (c) ii og ta skritt for å tillate sikker passering. Hvis det er i tvil, kan det gi de signaler som er foreskrevet i regel 34 (d).
 - (ii) Denne regel fritar ikke det fartøy som innhenter et annet fra dets forpliktelse i henhold til regel 13.
- (f) Et fartøy som nærmer seg en sving eller et område i en trang lei eller et trangt løp hvor andre fartøy kan være skjult av en mellomliggende hindring skal navigere særlig aktsomt og forsiktig og skal gi et passende signal slik det er foreskrevet i regel 34 (e).
- (g) Et hvilket som helst fartøy skal, såfremt omstendighetene tillater det, unngå å ankre i en trang lei.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Regel 10. Trafikkseparasjonssystemer

- (a) Denne regel gjelder for trafikkseparasjonssystemer vedtatt av Organisasjonen og fritar ikke et fartøy for plikt som følger av andre regler.
- (b) Et fartøy som bruker et trafikkseparasjonssystem skal:
 - (i) følge den seilingslei som passer i den generelle retning for seilassen i vedkommende lei,
 - (ii) så langt det lar seg gjøre holde seg klar av en separasjonslinje eller separasjonssone,
 - (iii) normalt gå inn i eller ut av en seilingslei hvor denne begynner eller slutter, men når det går inn i eller ut av en lei fra hvilken som helst side skal det gjøre dette med så liten vinkel på den generelle retning for seilassen som er praktisk mulig.
- (c) Et fartøy skal så langt det lar seg gjøre unngå å krysse en seilingslei, men hvis det er nødt til det, skal det krysse på en kurs så nær som praktisk mulig tvers på den generelle retning for skipstrafikken.
- (d)

- (i) Et fartøy skal ikke benytte kysttrafikksoner hvis det kan seile sikkert i en passende seilingslei i det tilstøtende trafikkseparasjonssystem. Fartøy på mindre enn 20 meters lengde, seilfartøy og fartøy som holder på med fiske kan imidlertid i alle tilfelle benytte kysttrafikksonen.
 - (ii) Til tross for underpunkt (d),(i), kan et fartøy anvende en kysttrafikkzone til eller fra havn, offshore installasjon eller oppbygning, losstasjon eller et annet sted innenfor kysttrafikksonen, eller for å unngå øyeblikkelig fare.
- (e) Bortsett fra et fartøy som krysser en seilingslei eller et fartøy som går inn i eller ut av en lei, skal et fartøy normalt ikke gå inn i en separasjonssone eller krysse en separasjonslinje unntatt:
- (i) i nødtilfelle for å unngå øyeblikkelig fare,
 - (ii) for å fiske inne i en separasjonssone.
- (f) Et fartøy som navigerer i farvann nær begynnelsen eller slutten av trafikkseparasjonssystemer skal gjøre dette med særlig forsiktighet.
- (g) Et fartøy skal så langt det lar seg gjøre unngå å ankre i et trafikkseparasjonssystem eller i farvann nær dets begynnelse eller slutt.
- (h) Et fartøy som ikke bruker et trafikkseparasjonssystem skal unngå det med så stor margin som praktisk mulig.
- (i) Et fartøy som holder på med fiske skal ikke hindre eller vanskeliggjøre gjennomfarten for et hvilket som helst fartøy som følger en seilingslei.
- (j) Et fartøy på mindre enn 20 meters lengde eller et seilfartøy skal ikke hindre eller vanskeliggjøre den sikre gjennomfart for et maskindrevet fartøy som følger en seilingslei.
- (k) Et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere og som holder på med et arbeid som vedrører navigeringens sikkerhet i et trafikkseparasjonssystem er fritatt fra å følge denne regel i den utstrekning det er nødvendig for å utføre dette arbeid.
- (l) Et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere og som holder på med å legge ut, etterse eller ta opp en undervannskabel i ett trafikkseparasjonssystem, er fritatt fra å følge denne regel i den utstrekning det er nødvendig for å kunne utføre arbeidet.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

1 Se note 1 til Regel 1.

Avsnitt II - Fartøy som navigerer i sikte av hverandre

Regel 11. Anvendelse

Reglene i dette avsnitt gjelder for fartøy som er i sikte av hverandre.

Regel 12. Seilfartøy

- (a) Når to seilfartøy nærmer seg hverandre slik at det kan oppstå fare for sammenstøt, skal det ene av dem holde av veien for det andre etter følgende regler:
- (i) Når hvert fartøy seiler med vinden inn på forskjellig side, skal det fartøy som har vinden inn om babord, holde av veien for det andre.
 - (ii) Når begge fartøy seiler med vinden inn på samme side, skal det fartøy som er til lovert, holde av veien for det som er i le.

(iii) Hvis et fartøy som seiler med vinden inn om babord ser et fartøy til lovart og ikke med sikkerhet kan avgjøre om det andre fartøy har vinden inn om babord eller om styrbord, skal det holde av veien for det andre.

(b) Under denne regel skal lovart anses for å være den motsatte side av den som storseilet står på, eller hvor det gjelder et skværrigget fartøy, den motsatte side av den som det største stageil eller mesanen står på.

Regel 13. Innhenting

(a) Uten omsyn til det som ellers er sagt i reglene i Del B avsnitt I og II, skal et hvilket som helst fartøy som innhenter et annet fartøy, holde av veien for det fartøyet som blir innhentet.

(b) Et fartøy skal regnes som et innhentende fartøy når det haler inn på et annet fartøy, såfremt det kommer opp fra en retning som er mer enn 22,5 grader aktenfor tvers i forhold til det andre fartøy, det vil si at det om natten vil være i stand til å se bare akterlanteren til det andre fartøyet, men ingen av dets sidelanterner.

(c) Hvis et fartøy er i noen tvil om det innhenter et annet, skal det gå ut fra at dette er tilfelle og handle i samsvar hermed.

(d) En hvilken som helst senere peilingsendring mellom de to fartøyene skal ikke gjøre det innhentende fartøyet til et fartøy med kurs som skjærer det andre fartøyet kurs, slik dette er å forstå i reglene, eller frita det for plikten til å holde seg klar av det innhentede fartøyet før dette er endelig passert og klaret.

Regel 14. Motsatte kurser

(a) Når to maskindrevne fartøy som styrer motsatte eller nesten motsatte kurser, møter hverandre på en slik måte at det kan oppstå fare for sammenstøt, skal begge vike til styrbord så de kan passere hverandre på babord side.

(b) En slik situasjon skal anses som oppstått når et fartøy ser det andre fartøyet forut eller nesten forut og det om natten kan se topplanternene på det andre fartøyet overrett eller nesten overrett og/eller begge sidelanternene og det om dagen observerer det andre fartøyet under tilsvarende synsvinkel.

(c) Hvis et fartøy er i noen tvil om en slik situasjon er oppstått skal det gå ut fra den er det og handle i samsvar hermed.

Regel 15. Kurser som skjærer hverandre

Når to maskindrevne fartøy styrer kurser som skjærer hverandre på en slik måte at det kan oppstå fare for sammenstøt, skal det fartøyet holde av veien som har det andre på sin styrbord side og skal, såfremt omstendighetene tillater det, unngå å gå forenom det andre fartøyet.

Regel 16. Fartøy som skal holde av veien

Ethvert fartøy som skal holde av veien for et annet fartøy skal såvidt mulig i god tid utføre en markert manøver for å holde godt klar.

Regel 17. Fartøy som skal beholde kurs og fart

(a)

- (i) Når det ene av to fartøy skal holde av veien, skal det andre fartøyet beholde sin kurs og fart.
 - (ii) Det fartøy som skal beholde sin kurs og fart kan imidlertid selv ta forholdsregler for ved egen manøver å unngå sammenstøt så snart det blir klar over at det fartøyet som er pliktig til å holde av veien ikke tar de nødvendige forholdsregler i samsvar med disse reglene.
- (b) Når det fartøyet som skal beholde sin kurs og fart av en eller annen årsak er kommet så nær det andre fartøyet at sammenstøt ikke kan unngås ved forholdsregler alene fra det fartøyets side som skulle holde av veien, skal også det andre fartøyet ta slike forholdsregler som best vil hjelpe til å avverge sammenstøt.
- (c) Et maskindrevet fartøy som i henhold til punkt (a) ii i denne regel tar forholdsregler for å unngå sammenstøt med et annet maskindrevet fartøy når de to fartøy styrer kurser som skjærer hverandre, skal såfremt omstendighetene tillater det, ikke forandre kurs til babord for et fartøy på sin babord side.
- (d) Denne regel fritar ikke det fartøyet som skal holde av veien, fra plikten til å gjøre dette.

Regel 18. Ansvar mellom fartøy

Unntatt hvor regel 9, 10 og 13 krever noe annet:

- (a) skal et maskindrevet fartøy underveis holde av veien for:
- (i) et fartøy som ikke er under kommando,
 - (ii) et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere,
 - (iii) et fartøy som holder på med å fiske,
 - (iv) et seilfartøy,
- (b) skal et seilfartøy underveis holde av veien for:
- (i) et fartøy som ikke er under kommando,
 - (ii) et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere,
 - (iii) et fartøy som holder på med å fiske,
- (c) skal et fartøy som holder på med å fiske mens det er underveis så vidt mulig holde av veien for:
- (i) et fartøy som ikke er under kommando,
 - (ii) et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere.
- (d)
- (i) Et hvilket som helst fartøy, unntatt et fartøy som ikke er under kommando eller et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere, skal såfremt omstendighetene tillater det, unngå å hindre eller vanskeliggjøre den sikre gjennomfart for et fartøy som er hemmet av sitt dypgående og som viser de signalene som er nevnt i regel 28.
 - (ii) Et fartøy som er hemmet av sitt dypgående skal navigere med særlig forsiktighet og ta fullt hensyn til de forhold som derved oppstår.
- (e) Et sjøfly på vannet skal, i alminnelighet, holde godt klar av alle fartøy og unngå å hindre eller vanskeliggjøre deres seilas. Under omstendigheter hvor det er fare for sammenstøt, skal det følge reglene i denne del.
- (f)

- (i) Et WIG-fartøy skal, når det letter, lander og flyr over vannflaten, holde godt klar av alle andre fartøy og unngå å genere deres seilas.
- (ii) Et WIG-fartøy som opererer på vannflaten, skal oppfylle reglene i denne del som et maskindrevet fartøy.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Avsnitt III - Fartøy som navigerer under nedsatt sikt

Regel 19. Fartøy som navigerer under nedsatt sikt

- (a) Denne regel gjelder for fartøy som ikke er i sikte av hverandre når de navigerer i eller nær et område med nedsatt sikt.
- (b) Ethvert fartøy skal gå med sikker fart avpasset etter de rådende omstendigheter og nedsatte siktforhold. Et maskindrevet fartøy skal ha sitt maskineri klar til øyeblikkelig manøver.
- (c) Ethvert fartøy skal ta nøye hensyn til de rådende omstendigheter og nedsatte siktforhold når det etterkommer reglene i avsnitt I i denne del.
- (d) Et fartøy som oppdager et annet fartøy bare ved hjelp av radar, skal avgjøre om en nærsituasjon kan utvikle seg og/eller om det er fare for sammenstøt. Hvis så er tilfelle skal det i god tid ta forholdsregler for å unngå dette. Når slik forholdsregel er en kursforandring, skal såvidt mulig følgende unngås:
 - (i) en kursforandring til babord for et fartøy som er forenom tvers unntatt for et fartøy som blir innhentet,
 - (ii) en kursforandring mot et fartøy som er tvers eller aktenfor tvers.
- (e) Unntatt når man er kommet til at det ikke er fare for sammenstøt, skal ethvert fartøy som tilsynelatende forenom tvers hører tåkesignalet fra et annet fartøy eller som ikke kan unngå å komme i en nærsituasjon med et annet fartøy som er forenom tvers, redusere farten til minste styrefart. Om nødvendig skal det stoppe helt og i alle tilfelle navigere ytterst varsomt inntil faren for sammenstøt er over.

Del C - Lanterner og signalfigurer

Regel 20. Anvendelse

- (a) Reglene i denne del skal følges i all slags vær.
- (b) Reglene om lanterneføring skal følges fra solnedgang til soloppgang. I dette tidsrom skal ingen andre lys vises, unntatt slike lys som ikke kan forveksles med de lanterner som er nevnt i disse reglene, og som ikke nedsetter deres synlighet, utydeliggjør deres særpreg eller hindrer at det holdes ordentlig utkikk.
- (c) Lanterner som er foreskrevet i disse reglene, skal hvis de føres, også vises fra soloppgang til solnedgang under nedsatt sikt og kan vises under alle andre omstendigheter når det anses nødvendig.
- (d) Reglene om signalfigurer skal følges om dagen.
- (e) Lanternene og signalfigurene som er nevnt i disse reglene skal være i samsvar med bestemmelsene i vedlegg I til disse reglene.

Regel 21. Definisjoner

- (a) Topplanterne betyr en lanterne med hvitt lys plassert i fartøyets senterlinje og som viser et ubrutt lys over en bue av horisonten på 225 grader og slik anbrakt at den lyser fra rett forover til 22,5 grader aktenfor tvers på hver side av fartøyet.
- (b) Sidelanterner betyr en lanterne med grønt lys om styrbord og en lanterne med rødt lys om babord og som begge viser et ubrutt lys over en bue av horisonten på 112,5 grader og slik anbrakt at de lyser fra rett forover til 22,5 grader aktenfor tvers på de respektive sider. På et fartøy på mindre enn 20 meters lengde kan sidelanternene kombineres i en lanterne som blir ført i fartøyets senterlinje.
- (c) Akterlanterne betyr en lanterne med hvitt lys plassert så nær ved akterenden som det lar seg gjøre og som viser et ubrutt lys over en bue av horisonten på 135 grader og slik anbrakt at den lyser 67,5 grader på hver side av fartøyet fra rett akterover.
- (d) Slepelanterne betyr en lanterne med gult lys og som har samme særkjenne som den «akterlanterne» som er definert i punkt (c) i denne regel.
- (e) Rundtlysende lanterne betyr en lanterne som viser et ubrutt lys over en bue av horisonten på 360 grader.
- (f) Blinkende lanterne betyr en lanterne med et lys som blinker med regelmessige mellomrom minst 120 ganger i minuttet.

Regel 22. Lanternenes synlighet

De lanternene som er foreskrevet i disse reglene skal ha den lysstyrke som er nevnt i avsnitt 8 i vedlegg I til disse reglene slik at de er synlige minst på følgende avstand:

- (a) På fartøy på 50 meters lengde eller mer:
 - en topplanterne, 6 mil,
 - en sidelanterne, 3 mil,
 - en akterlanterne, 3 mil,
 - en slepelanterne, 3 mil,
 - en rundtlysende lanterne med hvitt, rødt, grønt eller gult lys, 3 mil.
- (b) På fartøy på 12 meters lengde eller mer, men på mindre enn 50 meters lengde:
 - en topplanterne, 5 mil, men når fartøyets lengde er mindre enn 20 meter, 3 mil,
 - en sidelanterne, 2 mil,
 - en akterlanterne, 2 mil,
 - en slepelanterne, 2 mil,
 - en rundtlysende lanterne med hvitt, rødt, grønt eller gult lys, 2 mil.
- (c) På fartøy på mindre enn 12 meters lengde:
 - en topplanterne, 2 mil,
 - en sidelanterne, 1 mil,
 - en akterlanterne, 2 mil,
 - en slepelanterne, 2 mil,
 - en rundtlysende lanterne med hvitt, rødt, grønt eller gult lys, 2 mil.
- (d) På lite synlige, delvis nedsenkede fartøy eller gjenstander som blir slept:
 - rundtlysende lanterne med hvitt lys, 3 mil.

Regel 23. Maskindrevne fartøy underveis

(a) Et maskindrevet fartøy underveis skal vise:

(i) en topplanterne forut,

(ii) ytterligere en topplanterne aktenfor og høyere enn den forut. Et fartøy på mindre enn 50 meters lengde har ikke plikt til å vise en slik lanterne, men har lov til å gjøre det.

(iii) sidelanterner,

(iv) en akterlanterne.

(b) Et luftputefartøy skal når det brukes uten deplasement, foruten de lanternene som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel vise en rundtlysende blinkende lanterne med gult lys.

(c)

(i) Et maskindrevet fartøy på mindre enn 12 meters lengde kan istedenfor de lanternene som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel vise en rundtlysende lanterne med hvitt lys og sidelanterner.

(ii) Et maskindrevet fartøy på mindre enn 7 meters lengde og hvis høyeste fart ikke overstiger 7 knop, kan istedenfor de lanternene som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel vise en rundtlysende lanterne med hvitt lys og skal hvis praktisk mulig også vise sidelanterner.

(iii) Topplanternene eller den rundtlysende lanternen med hvitt lys på ett maskindrevet fartøy på mindre enn 12 meters lengde kan forskyves fra fartøyets senterlinje dersom plassering i senterlinjen ikke er praktisk mulig, forutsatt at sidelanternene kombineres i en lanterne som skal føres i fartøyets senterlinje eller anbringes så vidt mulig i samme langskips linje som topplanternen eller den rundtlysende lanterne med hvitt lys.

(d) Et WIG-fartøy skal, men bare når det letter, lander og flyr over vannflaten, i tillegg til lanternene som kreves i punkt (a) i denne regel, vise en rundtlysende lanterne med blinkende rødt lys med høy intensitet.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Regel 24. Slep og skyveslep

(a) Et maskindrevet fartøy som sleper skal vise:

(i) istedenfor den lanternen som er foreskrevet i regel 23 (a) i eller (a) ii, to topplanter, den ene anbrakt loddrett over den andre. Når avstanden fra det slepende fartøys akterende til akterenden av slepet er større enn 200 meter, tre slike lanterner anbrakt loddrett over hverandre.

(ii) sidelanterner,

(iii) en akterlanterne,

(iv) en slepelanterne anbrakt loddrett over akterlanternen,

(v) når slepets lengde er større enn 200 meter, en terningformet signalfigur hvor den best kan ses.

(b) Når et fartøy som skyver og et fartøy som blir skjøvet forover er fast sammenkoplet som en samlet enhet, skal de anses som et maskindrevet fartøy og vise de lanternene som er foreskrevet i regel 23.

- (c) Et maskindrevet fartøy som skyver forover eller som sleper langs siden skal, unntatt hvor det gjelder en samlet enhet, vise:
- (i) istedenfor den lanternen som er foreskrevet i regel 23 (a) i eller (a) ii to topplanter, den ene anbrakt loddrett over den andre,
 - (ii) sidelanterner,
 - (iii) en akterlanterne.
- (d) Regel 23 (a) ii skal også komme til anvendelse på et maskindrevet fartøy som punkt (a) eller (c) i denne regel gjelder for.
- (e) Et fartøy eller en gjenstand som blir slept, unntatt de som er omhandlet i punkt (g) i denne regel, skal vise:
- (i) sidelanterner,
 - (ii) en akterlanterne,
 - (iii) når slepets lengde er større enn 200 meter, en terningformet signalfigur hvor den best kan ses.
- (f) Flere fartøy som blir slept langs siden eller skjøvet forover som en gruppe, skal dog ha lanterner som om de var ett fartøy:
- (i) et fartøy som blir skjøvet forover og som ikke er en del av en samlet enhet skal vise sidelanterner i den forreste ende.
 - (ii) et fartøy som blir slept langs siden skal vise en akterlanterne og i den forreste ende sidelanterner.
- (g) Et lite synlig eller delvis nedsenket fartøy eller gjenstand, eller en kombinasjon av slike fartøy eller gjenstander, som blir slept, skal vise:
- (i) hvis det eller den har en bredde på mindre enn 25 meter, en rundtlysende lanterne med hvitt lys ved eller nær den forreste ende og en ved eller nær den akterste ende unntatt at draconer ikke behøver å vise en lanterne ved eller nær den forreste ende,
 - (ii) hvis det eller den har en bredde på 25 meter eller mer, ytterligere to rundtlysende lanterner med hvitt lys ved eller nær breddens ytterpunkter,
 - (iii) hvis det eller den har en lengde som er større en 100 meter, ytterligere to rundtlysende lanterner med hvitt lys mellom de lanterner som er foreskrevet i punktene (i) og (ii) slik at avstanden mellom lanternene ikke er over 100 meter,
 - (iv) en terningformet signalfigur ved eller nær det akterste ytterpunkt på siste fartøy eller gjenstand som blir slept og, hvis slepets lengde er større enn 200 meter, ytterligere en terningformet signalfigur hvor den best kan ses og anbrakt så langt forut som praktisk mulig.
- (h) Når det av en eller annen grunn ikke er praktisk mulig for et fartøy eller en gjenstand som blir slept å vise de lanterner eller signalfigurer som er foreskrevet i punkt (e) eller (g) i denne regel skal alle mulige skritt tas for å lyse opp det fartøyet eller den gjenstand som blir slept eller i det minste tilkjennegi at det er et fartøy eller en gjenstand av slik art i nærheten.

- (i) Når det av en eller annen grunn ikke er praktisk mulig for et fartøy som normalt ikke holder på med slep, å vise de lanterner som er foreskrevet i punkt (a) eller (c) i denne regel, behøver et slikt fartøy ikke å vise disse lanterner når det holder på med å slepe et annet fartøy i nød eller som på annen måte trenger assistanse. Alle mulige skritt skal tas for å tilkjennegi hvilket forhold det er mellom det slepende fartøy og det fartøy som blir slept, slik regel 36 tillater, særlig belysning av slepeforbindelsen.

Regel 25. Seilfartøy underveis og fartøy som blir rodd

- (a) Et seilfartøy underveis skal vise:
- (i) sidelanterner,
 - (ii) en akterlanterne.
- (b) På et seilfartøy på mindre enn 20 meters lengde kan de lanternene som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel kombineres i en lanterne som blir ført hvor den best kan ses på eller nær mastetoppen.
- (c) Foruten de lanternene som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel, kan et seilfartøy underveis vise hvor de best kan ses på eller nær mastetoppen to rundtlysende lanterner, den ene anbrakt loddrett over den andre, den øverste med rødt lys og den nederste med grønt lys. Disse lanternene skal dog ikke vises samtidig med den kombinerte lanternen som er tillatt i henhold til punkt (b) i denne regel.
- (d)
- (i) Et seilfartøy på mindre enn 7 meters lengde skal, hvis praktisk mulig, vise de lanternene som er foreskrevet i punkt (a) eller (b) i denne regel. Hvis det ikke gjør det skal det ha klar for hånden en elektrisk lykt eller en tent lanterne med hvitt lys som skal vises i så god tid at sammenstøt forebygges.
 - (ii) Et fartøy som blir rodd kan vise de lanternene som er foreskrevet i denne regel for seilfartøy, men hvis det ikke gjør det skal det ha klar for hånden en elektrisk lykt eller en tent lanterne med hvitt lys som skal vises i så god tid at sammenstøt forebygges.
- (e) Et fartøy under seil og som dessuten drives frem av maskineri skal forut hvor den best kan ses vise en kjegleformet signalfigur med spissen ned.

Regel 26. Fiskefartøy

- (a) Et fartøy som holder på med å fiske skal enten det er underveis eller ligger til ankers, bare vise de lanternene og signalfigurene som er foreskrevet i denne regel.
- (b) Et fartøy som fisker med trål hvormed forstås et eller annet redskap som brukes til å fiske med og som slepes gjennom vannet, skal vise:
- (i) to rundtlysende lanterner, den ene anbrakt loddrett over den andre, den øverste med grønt lys, den nederste med hvitt lys eller en signalfigur bestående av to kjegler, den ene anbrakt loddrett over den andre, og med spissene sammen.
 - (ii) en topplanterne aktenfor og høyere enn den rundtlysende lanternen med grønt lys. Et fartøy på mindre enn 50 meters lengde har ikke plikt til å vise en slik lanterne, men har lov til å gjøre det,
 - (iii) når det gjør fart gjennom vannet, sidelanterner og en akterlanterne i tillegg til de lanternene som er foreskrevet i dette punkt.

- (c) Et fartøy som holder på med å fiske, men som ikke fisker med trål, skal vise:
- (i) to rundtlysende lanterner den ene anbrakt loddrett over den andre, den øverste med rødt lys, den nederste med hvitt lys eller en signalfigur bestående av to kjegler den ene anbrakt loddrett over den andre og med spissene sammen.
 - (ii) når det er redskap ute som strekker seg over 150 meter i vannrett retning fra fartøyet, en rundtlysende lanterne med hvitt lys eller en kjegle med spissen opp i retning mot redskapen,
 - (iii) når det gjør fart gjennom vannet, sidelanterner og en akterlanterne i tillegg til de lanternene som er foreskrevet i dette punkt.
- (d) Tilleggssignalene som er beskrevet i vedlegg II til disse reglene, gjelder for et fartøy som holder på med å fiske i nærheten av andre fartøy som holder på med å fiske.
- (e) Et fartøy som ikke holder på med å fiske, skal ikke vise de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i denne regel, men bare de som er foreskrevet for et fartøy av samme lengde.

0 Endret ved forskrift 24 okt 1994 nr. 976.

Regel 27. Fartøy som ikke er under kommando eller som har begrenset evne til å manøvrere

- (a) Et fartøy som ikke er under kommando, skal vise:
- (i) to rundtlysende lanterner med rødt lys, den ene anbrakt loddrett over den andre hvor de best kan ses,
 - (ii) to kuler eller lignende signalfigurer, den ene anbrakt loddrett over den andre hvor de best kan ses,
 - (iii) når det gjør fart gjennom vannet, sidelanterner og en akterlanterne i tillegg til de lanternene som er foreskrevet i dette punkt.
- (b) Et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere, unntatt et fartøy som holder på med å fjerne miner, skal vise:
- (i) tre rundtlysende lanterner anbrakt loddrett over hverandre hvor de best kan ses. Den øverste og nederste av disse lanternene skal vise rødt lys og den mellomste lanternen skal vise hvitt,
 - (ii) tre signalfigurer anbrakt loddrett over hverandre hvor de best kan ses. Den øverste og nederste av disse signalfigurene skal være kuler og den mellomste terningformet,
 - (iii) når det gjør fart gjennom vannet, en eller to topplanterner, sidelanterner og en akterlanterne i tillegg til de lanternene som er foreskrevet i punkt i,
 - (iv) når det ligger til ankers, den lanternen, de lanternene eller den signalfiguren som er foreskrevet i regel 30 i tillegg til de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i punktene i og ii.
- (c) Et maskindrevet fartøy som holder på med et slep av slik art at det sterkt begrenser det slepende og slepte fartøys evne til å avvike fra deres kurs skal i tillegg til de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i regel 24(a), vise de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i punktene (b)(i) og (b)(ii) i denne regel.

- (d) Et fartøy som holder på med mudring eller undervannsvirksomhet og som har begrenset evne til å manøvrere, skal vise de lanternene og signalfigurene som er foreskrevet i punkt (b) i, ii og iii i denne regel og skal dessuten, når det finnes en hindring, vise:
- (i) to rundtlysende lanterner med rødt lys eller to kuler, den ene anbrakt loddrett over den andre for å angi den side på hvilken hindringen finnes,
 - (ii) to rundtlysende lanterner med grønt lys eller to terningformede signalfigurer, den ene anbrakt loddrett over den andre for å angi den side på hvilken et annet fartøy kan passere,
 - (iii) når det ligger til ankers de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i dette punkt istedenfor de lanternene eller den signalfigur som er foreskrevet i regel 30.
- (e) Når størrelsen på et fartøy som holder på med dykkerarbeider, ikke gjør det praktisk mulig å vise alle lanterner og signalfigurer som er foreskrevet i punkt (d) i denne regel, skal følgende vises:
- (i) tre rundtlysende lanterner anbrakt loddrett over hverandre hvor de best kan ses. Den øverste og nederste av disse lanternene skal vise rødt lys og den mellomste lanterne skal vise hvitt,
 - (ii) en skjerm minst 1 meter høy, tilsvarende det internasjonale signalflagg «A». Det skal tas skritt for å sikre at den er synlig rundt hele horisonten.
- (f) Et fartøy som holder på med å fjerne miner, skal i tillegg til de lanternene som regel 23 foreskriver for et maskindrevet fartøy eller eventuelt til de lanternene eller den signalfiguren som regel 30 foreskriver for et fartøy som ligger til ankers, vise tre rundtlysende lanterner med grønt lys eller tre kuler. En av disse lanternene eller signalfigurene skal vises nær toppen av formasten og en på hver side ytterst på signalråen på samme mast. Disse lanternene eller signalfigurene betyr at det er farlig for et annet fartøy å komme nærmere et fartøy som holder på med å fjerne miner enn 1.000 meter.
- (g) Fartøy på mindre enn 12 meters lengde unntatt de som holder på med dykkerarbeider, behøver ikke å vise de lanternene og signalfigurene som er foreskrevet i denne regel.
- (h) De signalene som er foreskrevet i denne regel er ikke signal for fartøy som er i nød og trenger hjelp. Den slags signal omhandles i vedlegg IV til disse reglene.

Regel 28. Fartøy som er hemmet av sitt dypgående

Et fartøy som er hemmet av sitt dypgående, kan foruten de lanternene som er foreskrevet i regel 23 for maskindrevne fartøy vise, hvor de best kan ses, tre rundtlysende lanterner med rødt lys anbrakt loddrett over hverandre eller en sylinder.

Regel 29. Losfartøy

- (a) Et fartøy som ligger ute for å lose, skal vise:
- (i) på eller nær mastetoppen to rundtlysende lanterner, den ene anbrakt loddrett over den andre, den øverste med hvitt lys, den nederste med rødt lys,
 - (ii) når det er underveis dessuten sidelanterner og en akterlanterne,
 - (iii) når det ligger til ankers, lanterne, lanterner eller signalfigur som foreskrevet i regel 30 for ankerliggere, i tillegg til de lanternene som er foreskrevet i punkt (i).

- (b) Et losfartøy som ikke ligger ute for å lose skal vise de lanterne eller signalfigurene som er foreskrevet for et fartøy av samme lengde.

Regel 30. Fartøy som ligger til ankers og fartøy som står på grunn

- (a) Et fartøy som ligger til ankers skal vise hvor den best kan ses:
- (i) forut en rundtlysende lanterne med hvitt lys eller en kule,
 - (ii) helt akterut eller nesten helt akterut og lavere enn den lanteren som er foreskrevet i punkt i, en rundtlysende lanterne med hvitt lys.
- (b) Et fartøy på mindre enn 50 meters lengde kan vise en rundtlysende lanterne med hvitt lys hvor den best kan ses, istedenfor de lanterne som er foreskrevet i punkt (a).
- (c) Et fartøy kan, og et fartøy på 100 meters lengde eller mer skal når det ligger til ankers også bruke de tilgjengelige dekklys eller liknende lys for å belyse dekkene.
- (d) Et fartøy som står på grunn skal vise de lanterne som er foreskrevet i punktene (a) eller (b) i denne regel og dessuten hvor de best kan ses:
- (i) to rundtlysende lanterner med rødt lys, den ene anbrakt loddrett over den andre,
 - (ii) tre kuler anbrakt loddrett over hverandre.
- (e) Et fartøy på mindre enn 7 meters lengde som ligger til ankers og som ikke er i eller nær en trang lei, renne eller ankerplass eller hvor andre fartøy normalt navigerer, skal ikke behøve å vise de lanterne eller signalfiguren som er foreskrevet i punktene (a) og (b) i denne regel.
- (f) Et fartøy på mindre enn 12 meters lengde som står på grunn, skal ikke behøve å vise de lanterne eller signalfigurene som er foreskrevet i punktene (d) i og ii i denne regel.

Regel 31. Sjøfly

Hvor det ikke er praktisk mulig for et sjøfly eller et WIG-fartøy å vise lanterner og signalfigurer av slik karakter eller plassert slik som foreskrevet i reglene i denne del, skal det vise lanterner og signalfigurer med så lik karakter og plassering som det er mulig.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Del D - Lyd- og lyssignaler

Regel 32. Definisjoner

- (a) Ordet fløyte byr enhver lydsignalinnretning som kan frembringe de foreskrevne støt og som er i samsvar med spesifikasjonene i vedlegg III til disse reglene.
- (b) Uttrykket kort støt betyr et støt av om lag et sekunds varighet.
- (c) Uttrykket langt støt betyr et støt av fra fire til seks sekunders varighet.

Regel 33. Utstyr for lydsignaler

- (a) Et fartøy på 12 meters lengde eller mer skal være utstyrt med en fløyte, et fartøy på 20 meters lengde eller mer skal være utstyrt med en klokke i tillegg til en fløyte, og et fartøy på 100 meters lengde eller mer skal dessuten være utstyrt med en gongong hvis klang eller tone ikke kan forveksles med klokkens. Fløyten, klokken og gongongen skal være i samsvar med spesifikasjonene i vedlegg III til disse reglene. Klokken, gongongen eller begge kan erstattes av annet utstyr som har samme respektive lydkarakteristikk, dog skal det alltid være mulig å gi de foreskrevne signaler manuelt.
- (b) Et fartøy på mindre enn 12 meters lengde er ikke pliktig til å føre de lydsignalapparatene som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel, men hvis det ikke gjør det, skal det være utstyrt med noe annet som kan gi et kraftig lydsignal.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Regel 34. Manøver- og varselsignaler

- (a) Når fartøy er i sikte av hverandre, skal et maskindrevet fartøy underveis, idet det utfører en manøver som har hjemmel eller er foreskrevet i disse reglene, tilkjennegi manøveren med følgende signaler i fløyten:
- et kort støt som betyr «Jeg forandrer kurs til styrbord»,
 - to korte støt som betyr «Jeg forandrer kurs til babord»,
 - tre korte støt som betyr «Jeg bruker maskinkraften akterover».
- (b) Et hvilket som helst fartøy kan supplere de fløytesignalene som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel, med lyssignaler som gjentas på passende måte mens manøveren blir utført.
- (i) disse lyssignalene skal ha følgende betydning:
- et blink «Jeg forandrer min kurs til styrbord»,
 - to blink «Jeg forandrer min kurs til babord»,
 - tre blink «Jeg bruker maskinkraften akterover»,
- (ii) varigheten av hvert blink skal være om lag et sekund, mellomrommet mellom blinkene skal være om lag et sekund og mellomrommene mellom påfølgende signaler skal være minst ti sekunder,
- (iii) den lanternen som blir brukt for å gi dette signalet skal, hvis den er anbrakt, være en rundtlysende lanterne med hvitt lys, synlig på minst 5 mils avstand og skal være i samsvar med bestemmelsene i vedlegg I til disse reglene.
- (c) Når fartøy er i sikte av hverandre i en trang lei eller renne:
- (i) skal et fartøy som haler inn på et annet og akter å gå forbi dette, i samsvar med regel 9 (e) i tilkjennegi sin hensikt med følgende signaler i fløyten:
- to lange støt etterfulgt av et kort støt som betyr «Jeg akter å gå forbi på Deres styrbord side»,
 - to lange støt etterfulgt av to korte støt som betyr «Jeg akter å gå forbi på Deres babord side»,
- (ii) skal det fartøyet som holder på å bli innhentet dersom det tar forholdsregler i henhold til regel 9 (e) i tilkjennegi at det er enig med følgende signal i fløyten:
- et langt, et kort, et langt og et kort støt i nevnte rekkefølge.

- (d) Når to fartøy i sikte av hverandre nærmer seg hverandre og av en eller annen grunn ett av dem ikke kan forstå det andre fartøyets manøver eller hva det akter å gjøre eller er i tvil om det andre tar tilstrekkelige forholdsregler til å unngå sammenstøt, skal det fartøyet som er i tvil, øyeblikkelig tilkjennegi slik tvil ved å gi minst fem korte støt med fløyten raskt etter hverandre. Et slikt signal kan suppleres med et lyssignal som består av minst fem korte blink raskt etter hverandre,
- (e) Et fartøy som nærmer seg en sving eller et område i en lei eller et løp hvor andre fartøy kan være skjult av en mellomliggende hindring, skal gi ett langt støt. Et slikt signal skal besvares med et langt støt av et hvilket som helst fartøy som nærmer seg svingen fra motsatt side eller som befinner seg bak den mellomliggende hindring og som er innen hørevidde.
- (f) Dersom det på et fartøy er anbrakt fløyter som er mer enn 100 meter fra hverandre, skal bare en fløyte brukes for å gi manøver- og varselsignaler.

Regel 35. Lydsignaler under nedsatt sikt

I eller nær farvann med nedsatt sikt skal de signalene som denne regelen foreskriver, enten det er dag eller natt gis således:

- (a) Et maskindrevet fartøy som gjør fart gjennom vannet, skal minst hvert annet minutt gi et langt støt.
- (b) Et maskindrevet fartøy underveis, som ligger med stoppet maskin og uten å gjøre fart gjennom vannet, skal minst hvert annet minutt gi to lange støt med om lag 2 sekunders mellomrom.
- (c) Et fartøy som ikke er under kommando, et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere, et fartøy som er hemmet av sitt dypgående, et seilfartøy, et fartøy som holder på med å fiske og et fartøy som sleper eller skyver et annet fartøy skal, istedenfor de signalene som er foreskrevet i punktene (a) eller (b) i denne regel, minst hvert annet minutt gi tre støt etter hverandre, nemlig et langt etterfulgt av to korte.
- (d) Et fartøy som holder på med å fiske når det ligger til ankers og et fartøy som har begrenset evne til å manøvrere og som utfører sitt oppdrag når det ligger til ankers, skal istedenfor de signalene som er foreskrevet i punkt (g) i denne regel gi de signalene som er foreskrevet i punkt (c) i denne regel.
- (e) Et fartøy som blir slept, eller, hvis der slepes mer enn ett fartøy, det siste fartøy i slepet, skal, hvis det er bemannet, minst hvert annet minutt gi fire støt etter hverandre, nemlig et langt etterfulgt av tre korte. Når det er mulig, skal dette signalet gis straks etter det som er gitt av det fartøy som sleper.
- (f) Når et fartøy som skyver og et fartøy som blir skjøvet frem er fast sammenkopleet som en samlet enhet, skal de anses som ett maskindrevet fartøy og gi de signalene som er foreskrevet i punktene (a) eller (b) i denne regel.
- (g) Et fartøy som ligger til ankers, skal minst hvert minutt ringe hurtig med klokken i om lag 5 sekunder. Fartøy på 100 meters lengde eller mer skal ringe med klokken i den forreste del av fartøyet, og like etter ringingen med klokken, skal det i den akterste del av fartøyet gis lyd med gongongen i om lag 5 sekunder. Et fartøy som ligger til ankers, kan dessuten gi tre støt etter hverandre, nemlig et kort, et langt og et kort, for å varsle et fartøy som nærmer seg, om sin posisjon og om muligheten for sammenstøt.

- (h) Et fartøy som står på grunn, skal ringe med klokken og, hvis det har plikt til det, gi lyd med gongongen som foreskrevet i punkt (g) i denne regel, og skal dessuten slå tre atskilte og tydelige slag på klokken like før og like etter den hurtige ringing med klokken. Et fartøy som står på grunn, kan dessuten gi et passende fløytesignal.
- (i) Et fartøy på 12 meters lengde eller mer, men under 20 meters lengde, skal ikke være pålagt å ringe med klokken slik punkt (g) og (h) i denne regel foreskriver. Hvis fartøyet ikke ringer med klokken, skal det imidlertid gi et annet virkningsfullt lydsignal minst hvert annet minutt.
- (j) Et fartøy på mindre enn 12 meters lengde er ikke pliktig til å gi de signalene som er nevnt ovenfor, men dersom det ikke gir dem, skal det minst hvert annet minutt gi et annet kraftig lydsignal.
- (k) Et losfartøy som ligger ute for å lose, kan i tillegg til de signalene som er foreskrevet i punktene (a), (b) eller (g) i denne regel, gi et identifikasjonssignal bestående av fire korte støt.

0 Endret ved forskrift 31 aug 2006 nr. 1016.

Regel 36. Signal for å påkalle oppmerksomhet

Hvis det blir nødvendig for å påkalle et annet fartøys oppmerksomhet kan et hvilket som helst fartøy gi lys- og lydsignal som ikke kan forveksles med noe signal som har hjemmel annetsteds i disse reglene eller det kan rette strålen fra sin lyskaster i retning mot faren på en slik måte at intet fartøy generes.

Ethvert lys som brukes for å påkalle ett annet fartøys oppmerksomhet skal være slik at det ikke kan forveksles med et hvilket som helst hjelpemiddel for navigeringen. For så vidt det gjelder denne regel skal bruken av høyintense lys som blinker eller hvor blinket fremkalles ved roterende lys, slik som blitzlys,¹ unngås.

¹ Blitzlys: engelsk «strobe lights».

Regel 37. Nødsignaler

Når et fartøy er i nød og trenger hjelp skal det bruke eller vise de signalene som er beskrevet i vedlegg IV til disse reglene.

Del E - Fritakelse

Regel 38. Fritakelse

Et hvilket som helst fartøy (eller klasse av fartøy) hvis kjøl blir strukket eller som er på et liknende byggetrinn før disse reglene trer i kraft, kan fritas fra å etterkomme dem som følger, forutsatt at det tilfredsstiller kravene i de internasjonale regler til forebygging av sammenstøt på sjøen, 1960:

- (a) Installasjon av lanterner med lys som er synlig som foreskrevet i regel 22, i inntil fire år etter den dag disse reglene trer i kraft.
- (b) Installasjon av lanterner med de fargespesifikasjoner som er foreskrevet i avsnitt 7 i vedlegg I til disse reglene, i inntil fire år etter den dag disse reglene trer i kraft.

- (c) Omplassering av lanterner som følge av omgjøring fra britiske til metriske mål og avrunding av målene, for bestandig.
- (d)
 - (i) Omplassering av topplanternene på fartøy på mindre enn 150 meters lengde som følge av bestemmelsene i avsnitt 3 (a) i vedlegg I til disse reglene, for bestandig.
 - (ii) Omplassering av topplanternene på fartøy på 150 meters lengde eller mer som følge av bestemmelsene i avsnitt 3 (a) i vedlegg I til disse reglene, i inntil ni år etter den dag disse reglene trer i kraft.
- (e) Omplassering av topplanternene som følge av bestemmelsene i avsnitt 2 (b) i vedlegg I til disse reglene, i inntil ni år etter den dag disse reglene trer i kraft.
- (f) Omplassering av sidelanternene som følge av bestemmelsene i avsnitt 2 (g) og 3 (b) i vedlegg I til disse reglene, i inntil ni år etter den dag disse reglene trer i kraft.
- (g) Kravene til lydsignalapparater foreskrevet i vedlegg III til disse reglene, i inntil ni år etter den dag da disse reglene trer i kraft.
- (h) Omplassering av rundtlysende lanterner som følge av bestemmelsene i avsnitt 9 (b) i vedlegg I til disse reglene, for bestandig.

Kapittel II. Særskilte regler for norsk innenlands farvann.

Del A - Alminnelige regler

Regel 39. Anvendelse

- (a) De internasjonale regler til forebygging av sammenstøt på sjøen gjelder også i norsk innenlands farvann, herunder på Svalbard og Jan Mayen, når intet annet går frem av reglene i dette kapitlet.
- (b) Reglene i dette kapittel gjelder også for utenlandske fartøy.
- (c) Norsk innenlands farvann er havner, elver, kanaler, innsjøer og alle farvann som ligger innenfor den utenskjærs grensen som er særskilt fastsatt i loslovgivningen. Norsk innenlands farvann omfatter farvann under norsk jurisdiksjon på Svalbard og Jan Mayen.

⁰ Endret ved forskrift 29 juni 2007 nr. 1006 (i kraft 1 juli 2007).

Regel 40. Særregler i og utenom havnedistrikt

- (a) Særskilte regler for et havnedistrikt, kan fastsettes av Sjøfartsdirektoratet etter innstilling fra vedkommende myndighet.
- (b) For innenlands farvann utenom havnedistriktene hvor særlige forhold gjør seg gjeldende, kan særskilte regler fastsettes av Sjøfartsdirektoratet etter innstilling fra vedkommende myndighet.

Del B - Regler for styring og seilas

Regel 41. Trange farvann

- (a) Et maskindrevet fartøy skal alltid varsle sin ankomst til et trangt farvann ved fra en avstand av ca. 1/2 mil å gi et langt støt av minst 10 sekunders varighet.

- (b) Når to maskindrevne fartøy kommer i motsatt retning til et farvann som er så trangt at de ikke kan passere hverandre uten fare for sammenstøt, skal det fartøy som kommer sist, vente til det andre har passert, forutsatt at dette har gitt det signal som er foreskrevet i punkt (a) i denne regel.
- (c) Et maskindrevet fartøy som befinner seg i et farvann som er så trangt at et møtende fartøy ikke kan passere uten fare for sammenstøt, skal tilkjenne dette for et møtende fartøy ved å gi minst 5 korte støt i fløyten. Det møtende fartøy skal da vente til det andre har passert.

Regel 42. Passering av dykkerfartøy

Når et fartøy markerer med det internasjonale signalflagg «A» eller tilsvarende merket skjerm («Jeg har en dykker nede. Hold godt klar og gå med sakte fart»), at dykker eller froskemann er nede, skal andre fartøy passere med forsiktighet, og maskindrevne fartøy skal om mulig stoppe maskinen.

Regel 43. Små fartøy

Et fartøy som blir rodd, et maskindrevet fartøy og et seilfartøy som i henhold til regel 23 (c) eller 25 (d), bare fører eller viser en lanterne med hvitt lys, skal når det nærmer seg andre fartøy eller det ser andre fartøy nærme seg, manøvrere med forsiktighet, gå med redusert fart og om nødvendig stoppe farten. Slike fartøy skal holde godt av veien for andre fartøy.

Regel 44. Ansvar mellom fartøy

Lystfartøy og åpne båter som drives frem med årer, seil eller maskin, skal mest mulig holde av veien for større fartøy, rutegående ferger og annen nyttetraffikk, når de passerer et trangt farvann, en sterkt beferdet lei eller et havneområde.

Regel 45. Ankring

Fartøy eller andre flytende gjenstander skal ikke uten tvingende nødvendighet ankres eller fortøyes slik at dette hindrer passasjen for eller kan skade andre fartøy.

Del C - Lanterner, signalfigurer og lydsignaler

Regel 46. Lanterner på små fartøy

- (a) Et maskindrevet fartøy på mindre enn 20 meters lengde kan når det ikke har mast, vise den lanternen som er foreskrevet i regel 23 (a) i, jfr. avsnitt 2 (c) i vedlegg I til disse reglene, i en mindre høyde enn 2,5 meter over rekken, men ikke lavere enn 1 meter over sidelanternene eller den sammensatte lanternen.
- (b) Et fartøy på mindre enn 12 meters lengde, kan dog vise den nevnte lanternen lavere dersom forholdene gjør det nødvendig, men ikke lavere enn 0,5 meter over sidelanternene eller den sammensatte lanternen.

Regel 47. Merking av andre gjenstander enn fartøy

- (a) Draconer, silde- og fiskeposer o.l. som ligger helt eller delvis under vannet og som blir slept, skal ha en flåte eller flottør på slep. For å angi akterenden av slepet, skal flåten eller flottøren vise en rundtlysende lanterne med hvitt lys eller en terningformet signalfigur.

(b) Kraftledninger og liknende konstruksjoner som ved hjelp av flottører m.v. holdes flytende i sjøen og som under strekking over farvann kan medføre sperring eller innskrenkning for den alminnelige ferdsel, skal merkes i samsvar med regel 24 (g). Flottørene m.v. skal være lysreflekterende.

Regel 48. Spesielle signaler for tankskip

Tankskip på 40.000 tonns dødvekt og derover under seilas til og fra Slagenstangen, Risavika og Mongstad samt tankskip på 10.000 tonns dødvekt og derover under seilas innenfor Filtvet fyr til og fra oljeanlegg i indre Oslofjord skal føre de signalene som er nevnt i regel 28.

Regel 49. Signal for vaktfartøy

Et fartøy som utfører vaktjeneste i forbindelse med midlertidig sperring eller innskrenkning av farvann skal patruljere i forsvarlig avstand fra fareområdet og skal foruten de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i de internasjonale regler, vise tre rundtlysende lanterner anbrakt loddrett over hverandre hvor de best kan ses. Den øverste av disse lanternene skal vise grønt lys og de to nederste rødt lys. Om dagen skal et slikt fartøy vise det internasjonale signalflegg «U» på mastetoppen eller fra det høyeste punkt på fartøyet. Flagget skal minst være 1,67 x 1,37 meter.

Som alminnelig oppmerksomhetssignal kan det internasjonale en-bokstavssignalet «U» («De stevner mot fare») gis med lyd eller lys.

Regel 50. Fart mot normal fartsretning

Et maskindrevet fartøy, som bortsett fra korte manøvrer seiler med akterstevnen i fartsretningen, og som er slik innrettet at det herunder bevarer normal full styreevne, skal enten vise de lanternene som er foreskrevet i de internasjonale regler på en slik måte at de til enhver tid viser den faktiske seilretning eller to kuler anbrakt symmetrisk på hver side av fartøyets midtskipsplan, minst 2 meter over skorstein eller overbygning, og med en innbyrdes avstand av minst 3 meter.

Regel 51. Signalføring for kabelferje

En ferje som ved hjelp av kabel, kjetting eller liknende, beveger seg i en fast rute, skal hvor de best kan ses og anbrakt i eller parallelt med senterlinjen, vise:

- a) en kule,
- b) tre rundtlysende lanterner med rødt lys anbrakt i en loddrett likesidet trekant med spissen opp og med sider på minst 1 meter. Lysene skal være synlige på minst 1 mils avstand.

En slik ferje skal ikke vise andre lanterner.

Regel 52. Spesielle fartøy

Tollvesenets og politiets fartøy kan når de patruljerer, istedenfor de lanternene som er foreskrevet i sjøveisreglene, vise sine lanterner eller et bluss når de nærmer seg andre fartøy eller de ser andre fartøy nærme seg. Dette skal skje i så god tid at sammenstøt forebygges.

Regel 53.¹ Lydsignal for fartøy som holder på med mudring eller undervannsarbeider

Et fartøy som viser de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i regel 27 (d), og

som er ankret eller fortøyd på en slik måte at det forstyrrer den alminnelige trafikk, skal under nedsatt sikt gi det internasjonale signalet som er foreskrevet for fartøy som ligger til ankers, etterfulgt av minst 6 enkeltslag på klokken når annen trafikk skal passere fartøyet som om dette var en rød stake, og minst 6 dobbeltslag når annen trafikk skal passere fartøyet, som om dette var en grønn stake.

1 Endret 15. februar 1982 (fra 1. mars 1982).

Del D - Særskilte regler for undervannsbåter, sjøfly og orlogsfartøy mv.

0 Tilføyd ved forskrift 25 april 2002 nr. 474 (i kraft 1 juli 2002).

Regel 53a.

Undervannsbåter som er helt neddykket eller som bare viser sine periskoper, skal i norsk farvann betrakte seg som vikepliktige for alle overflatefartøyer og sjøfly på vannet.

Overflatefartøyer skal imidlertid holde skarp utkikk og vises forsiktighet.

Undervannsbåter som er helt eller delvis oppdykket, skal betraktes som maskindrevne fartøyer og følge bestemmelsene for maskindrevne fartøyer i denne forskrift.

Når undervannsbåter neddykket manøvrerer sammen med overflatefartøyer, fører disse som varselsignal det signal som til enhver tid er anført i Den Internasjonale Signalbok for denne situasjon.

0 Tilføyd ved forskrift 25 april 2002 nr. 474 (i kraft 1 juli 2002).

Regel 53b.

Undervannsbåter på overflaten vil foruten de foreskrevne posisjonslanterner, føre en roterende lanterne som et oppmerksomhetssignal for å tilkjennegi overfor møtende trafikk at undervannsbåter er langt større enn den innbyrdes lanterneavstand skulle tilsi.

Denne lanterne skal være anbrakt 2 meter loddrett over topplanteren og vise et gult (amber) blinklys horisonten rundt med ca. 90 blink pr. minutt. Lyset fra denne lanterne skal være synlig på minst 5 n. mils avstand.

0 Tilføyd ved forskrift 25 april 2002 nr. 474 (i kraft 1 juli 2002).

Regel 53c.

Norske orlogsfartøyer og andre militære fartøyer er fritatt fra å føre den lanterne med hvitt lys som er nevnt i regel 23 bokstav a punkt ii, når de på grunn av sin særegne konstruksjon, eller sitt særlige formål derved ville bli hindret i sine militære funksjoner.

0 Tilføyd ved forskrift 25 april 2002 nr. 474 (i kraft 1 juli 2002).

Regel 53d.

I tillegg til posisjonslanterner, skal norske kystvaktfartøy vise en blå lanterne som kjennetegn under kontroll med fiske. Lanteren skal plasseres på høyeste mastetopp og lyse med et ubrutt, blått lys i 360 grader og være synlig på minst 2 nautiske mils avstand.

0 Tilføyd ved forskrift 25 april 2002 nr. 474 (i kraft 1 juli 2002), endret ved forskrift 11 aug 2014 nr. 1944.

Kapittel III. Felles regler.

Regel 54. Reglene skal finnes om bord

Enhver fører av dekket norsk fartøy skal sørge for at minst ett eksemplar av sjøveisreglene er om bord.

Regel 55. Ikrafttredelse

Disse sjøveisregler trer i kraft fra den tid Sjøfartsdirektoratet bestemmer.¹

Fra samme tid oppheves «Regler til forebygging av sammenstøt på sjøen (De internasjonale sjøveisreglene) og Særskilte sjøveisregler for norsk innenlands farvann» fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 3. mars 1965 med senere endringer og «Forskrifter om tilleggssignaler for fiskefartøyer» fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 26. september 1969 med senere endringer.

Regler som er gitt eller godkjent med hjemmel i § 2 i Særskilte sjøveisregler for norsk innenlands farvann av 3. mars 1965, skal fortsatt gjelde inntil de i tilfelle blir opphevet eller endret.

⁰ Endret ved forskrift 29 juni 2007 nr. 1006 (i kraft 1 juli 2007, tidligere regel 56).

¹ Ikrafttredelse 15. juli 1977.

Vedlegg I. Plassering av og tekniske detaljer for lanterner og signalfigurer

1. Definisjon.

Uttrykket høyde over skroget betyr høyde over det øverste gjennomgående dekk. Denne høyde skal måles fra det sted som er loddrett under lanternens plassering.

2. Plassering av og avstand mellom lanterner i vertikalplanet.

(a) På et maskindrevet fartøy på 20 meters lengde eller mer skal topplanternene være plassert som følger:

(i) topplanternen forut, eller hvis det bare føres en topplanterne, da denne lanterne, i en høyde over skroget på minst 6 meter, og hvis fartøyets bredde overstiger 6 meter, da i en høyde over skroget minst lik fartøyets bredde, men lanternen behøver likevel ikke være plassert høyere over skroget enn 12 meter,

(ii) når det føres to topplanter skal den akterste være minst 4,5 meter høyere enn den forreste.

(b) Den vertikale atskillelse av topplanternene på maskindrevne fartøy skal være slik at den akterste lanterne under alle normale trimforhold ses høyere enn og atskilt fra den forreste lanterne når de observeres fra havets overflate på en avstand av 1.000 meter fra baugen.

(c) Topplanternen på et maskindrevet fartøy på 12 meters lengde eller mer, men på mindre enn 20 meters lengde skal være plassert i en høyde over rekken på minst 2,5 meter.

- (d) Et maskindrevet fartøy på mindre enn 12 meters lengde kan føre den øverste lanternen lavere enn 2,5 meter over rekken. Når det føres en topplanterne i tillegg til sidelanterner og en akterlanterne, eller slik rundtlysende lanterne som er beskrevet i Regel 23 (c) (i) føres i tillegg til sidelanternene, skal denne topplanteren eller rundtlysende lanternen imidlertid føres minst 1 meter over sidelanternene.
- (e) En av de to eller tre topplanterner som er foreskrevet for et maskindrevet fartøy som sleper eller skyver et annet fartøy, skal være plassert i samme stilling som enten topplanteren forut eller den akterste topplanterne, dog slik at hvis den føres på aktermasten skal den laveste akterste topplanterne være minst 4,5 meter høyere, målt loddrett, enn topplanteren forut.
- (f)
- (i) Topplanteren eller lanternene foreskrevet i regel 23(a) skal være plassert slik at de er klar av og over alle andre lys eller konstruksjoner som skjerner, unntatt som beskrevet i punkt (ii).
- (ii) Når det ikke lar seg gjøre å føre de rundtlysende lanternene som er foreskrevet i regel 27(b)(i) eller regel 28 lavere enn topplanternene, kan de føres over den/de akterste topplanteren/e eller vertikalt mellom topplanteren/e forut og den/de akterste topplanteren/e, dog slik at i siste tilfelle skal kravene i avsnitt 3 (c) i dette vedlegg være etterkommet.
- (g) Sidelanternene på et maskindrevet fartøy skal være plassert i en høyde over skroget som ikke er mer enn tre fjerdedeler av den høyden som topplanteren forut er plassert i. De skal ikke være plassert så lavt at de blir utydeliggjort av dekkslis.
- (h) Når et maskindrevet fartøy på mindre enn 20 meters lengde fører sidelanterner som er satt sammen til en lanterne, skal den plasseres minst 1 meter lavere enn topplanteren.
- (i) Når reglene foreskriver at to eller tre lanterner skal føres loddrett over hverandre, skal avstanden mellom dem være:
- (i) på et fartøy på 20 meters lengde eller mer skal slike lanterner være minst 2 meter fra hverandre og den nederste av disse lanternene skal, unntatt når en slepelanterne kreves, være plassert i en høyde over skroget på minst 4 meter.
- (ii) på et fartøy på mindre enn 20 meters lengde skal slike lanterner være minst 1 meter fra hverandre og den nederste av disse lanternene skal, unntatt når en slepelanterne kreves, være plassert i en høyde over rekken på minst 2 meter.
- (iii) når tre lanterner føres skal den øverste og nederste være anbrakt i samme avstand fra den midterste.
- (j) Den nederste av de to rundtlysende lanternene som er foreskrevet på et fartøy som holder på med å fiske skal føres i en høyde over sidelanternene på minst to ganger avstanden mellom de to lanternene som er anbrakt loddrett over hverandre.

- (k) Når to ankerlanterner føres skal den forut som er foreskrevet i regel 30 (a) i, være minst 4,5 meter høyere enn den akterut. På et fartøy på 50 meters lengde eller mer skal denne forreste ankerlanterne være plassert i en høyde over skroget på minst 6 meter.

3. Plassering og avstand mellom lanternene i horisontalplanet.

- (a) Når to topplanter er foreskrevet på et maskindrevet fartøy skal den vannrette avstand mellom dem være minst lik halvparten av fartøyets lengde, men den behøver dog ikke være mer enn 100 meter. Lanternen forut skal være plassert ikke mer enn en fjerdedel av fartøyets lengde fra baugen.
- (b) På et maskindrevet fartøy på 20 meters lengde eller mer skal sidelanternene ikke være anbrakt forenom topplanteren forut. De skal være anbrakt ved eller nær fartøyets side.
- (c) Når de lanternene som er foreskrevet i regel 27 (b) (i) eller regel 28 er plassert vertikalt mellom den/de forreste topplanteren/e og den/de akterste topplanteren/e, skal disse rundtlysende lanternene være plassert minst 2 meter i vannrett avstand fra fartøyets senterlinje i tverrskips retning.
- (d) Når det er foreskrevet bare én topplanter for et maskindrevet fartøy, skal denne lanternen vises forenom midtskips; et fartøy på mindre enn 20 meters lengde kan likevel unnlate å vise denne lanternen forenom midtskips, men skal vise den så langt forut som praktisk mulig.

4. Detaljer vedrørende plassering av retningsvisende lanterner på fiskefartøy, mudderapparater og fartøy som holder på med undervannsvirksomhet.

- (a) Den lanternen som viser retningen av redskap som er ute fra et fartøy som holder på med å fiske, som foreskrevet i regel 26 (c) ii skal være anbrakt minst 2 meter, men ikke mer enn 6 meter i vannrett avstand fra de to rundtlysende lanternene med rødt og hvitt lys. Denne lanternen skal ikke være anbrakt høyere enn den rundtlysende lanternen med hvitt lys som er foreskrevet i regel 26 (c) i og ikke lavere enn sidelanternene.
- (b) Lanternene og signalfigurene på et fartøy som holder på med å mudre eller med undervannsvirksomhet og som angir den side hvor det er en hindring og/eller den side på hvilken det er trygt å passere, slik det er foreskrevet i regel 27 (d) i og ii, skal være anbrakt i vannrett avstand, så stor som praktisk mulig, men ikke i noe tilfelle mindre enn 2 meter, fra de lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i regel 27 (b) i og ii. Ikke i noe tilfelle skal den øverste av disse lanternene eller signalfigurene være plassert høyere enn den nederste av de tre lanternene eller signalfigurene som er foreskrevet i regel 27 (b) i og ii.

5. Skjermer for sidelanternene.

Sidelanternene på fartøy på 20 meters lengde eller mer skal på den ene side som vender inn mot fartøyet være forsynt med skjermer som oppfyller kravene i avsnitt 9 i dette

vedlegg. Skjermene skal være malt i matt sort farge. På fartøy på mindre enn 20 meters lengde skal sidelanternene hvis det er nødvendig for å oppfylle kravene i avsnitt 9 i dette vedlegg, på den side som vender inn mot fartøyet være forsynt med skjermer i matt, sort farge. En sammensatt lanterne som har et enkelt vertikalt filament og et meget smalt skille mellom den grønne og røde del, behøver ikke å være forsynt med utvendige skjermer.

6. Signalfigurer.

(a) Signalfigurer skal være sorte og ha følgende dimensjoner:

- (i) En kule skal ha en diameter på minst 0,6 meter.
- (ii) En kjegle skal ha en grunnflate med diameter på minst 0,6 meter og en høyde lik dens diameter.
- (iii) En sylinder skal ha en diameter på minst 0,6 meter og høyde på to ganger dens diameter.
- (iv) En terningformet signalfigur skal bestå av to kjegler som definert i ii ovenfor og med felles grunnflate.

(b) Den loddrette avstand mellom signalfigurer skal være minst 1,5 meter.

(c) På et fartøy på mindre enn 20 meters lengde kan signalfigurer med mindre dimensjoner, men passende til fartøyets størrelse, benyttes og avstanden mellom signalfigurene kan reduseres tilsvarende.

7. Fargespesifikasjoner for lys.

Fargen for alle navigasjonslys skal være i samsvar med følgende grenser som ligger innenfor de grenser som er trukket opp for hver farge av Den internasjonale belsningskommisjon (CIE). Grensen for hver farge er angitt ved hjørnekoordinatene som følger:

(i) Hvit

x	0.525	0.525	0.452	0.310	0.310	0.443
y	0.382	0.440	0.440	0.348	0.283	0.382

(ii) Grønn

x	0.028	0.009	0.300	0.203
y	0.385	0.723	0.511	0.356

(iii) Rød

x	0.680	0.660	0.735	0.721
y	0.320	0.320	0.265	0.259

(iv) Gul

x	0.612	0.618	0.575	0.575
y	0.382	0.382	0.425	0.406

8. Lysstyrke.

(a) Lanternenes minimum lysstyrke skal beregnes etter følgende formel:

$$I = 3,43 \times 10^6 \times T \times D^2 \times K^{-D} \text{ hvor}$$

I er lysstyrke i candela under drift,

T er terskelfaktor 2×10^{-7} lux,

D er foreskrevet lysvidde i nautiske mil,

K er atmosfærisk transmisjon.

For de foreskrevne lys skal verdien av K være 0,8, som tilsvarer en meteorologisk sikt på omkring 13 nautiske mil.

(b) Et utvalg av resultater som fås ved anvendelse av formelen er gjengitt i etterfølgende tabell:

Foreskrevet lysvidde.	Lanternens lysstyrke.
i nautiske mil	i candela med K = 0,8.
D	I
1	0.9
2	4.3
3	12
4	27
5	52
6	94

Anm.: Navigasjonslanternenes maksimum lysstyrke bør begrenses for å unngå unødige skarpt lys. Dette skal ikke skje ved variabel kontroll av lysstryken.

9. Horisontale sektorer.

(a)

- (i) I forlig retning skal sidelanterner når de er anbrakt på fartøyet vise den minimum lysstyrke som kreves. Lysstyrken skal avta slik at lyset får en faktisk avskjæring mellom 1 grad og 3 grader utenfor de foreskrevne sektorer.
- (ii) For akterlanterner og topplanterner og sidelanterner ved 22,5 grader aktenfor tvers skal de minimum lysstyrker som kreves, opprettholdes over en bue av horisonten opp til 5 grader innenfor de sektorgrensene som er foreskrevet i regel 21. Fra 5 grader innenfor de foreskrevne sektorer kan lysstyrken avta med 50 % opp til den foreskrevne grense. Den skal avta jevnt slik at lyset får en faktisk avskjæring høyst 5 grader utenfor de foreskrevne sektorer.

- (b) (i) Rundtlysende lanterner skal være plassert slik at de ikke skjermes av master, poster eller konstruksjoner innenfor vinkelsektorer på mer enn 6 grader, unntatt de ankerlanternene som er foreskrevet i regel 30 og som ikke behøver å plasseres i en høyde over skroget som er praktisk umulig.
- (b) (ii) Dersom det ikke er praktisk mulig å etterkomme punkt (b) (i) i dette avsnitt ved å vise bare én rundtlysende lanterne, skal det brukes to rundtlysende lanterner, høvelig anbrakt eller avskjermet slik at de så langt som praktisk mulig synes som én lanterne på en avstand av en mil.

10. Vertikale sektorer.

- a) Unntatt for lanterner på seilfartøy underveis skal de vertikale sektorer på fast anbragte elektriske lanterner sikre at:
 - (i) den minimum lysstyrke som kreves, minst opprettholdes ved alle vinkler fra 5 grader over til 5 grader under horisontalplanet,
 - (ii) minst 60 % av den minimum lysstyrke som kreves, opprettholdes fra 7,5 grader over til 7,5 grader under horisontalplanet.
- (b) Hvor det gjelder seilfartøy underveis skal de vertikale sektorer på fast anbrakte elektriske lanterner sikre at:
 - (i) den minimum lysstyrke som kreves, minst opprettholdes ved alle vinkler fra 5 grader over til 5 grader under horisontalplanet,
 - (ii) minst 50 % av den minimum lysstyrke som kreves, opprettholdes fra 25 grader over til 25 grader under horisontalplanet.
- (c) Andre lanterner enn elektriske skal så godt som mulig tilfredsstille disse spesifikasjoner.

11. Ikke-elektriske lanterners lysstyrke.

Lanterner som ikke er elektriske skal så langt det lar seg gjøre, oppfylle de kravene til minimum lysstyrke som er spesifisert i tabellen gjengitt i avsnitt 8 i dette vedlegg.

12. Manøverlanterne.

Uten hensyn til bestemmelsene i avsnitt 2 (f) i dette vedlegg skal den manøverlanteren som er beskrevet i regel 34 (b), være plassert i det samme langskips vertikallplan som topplanteren eller topplanternene, og hvis praktisk mulig, i en høyde av minst 2 meter loddrett over den forreste topplanteren, dog slik at den skal føres minst 2 meter loddrett over eller under den akterste topplanteren. På et fartøy som bare fører en topplanterne skal manøverlanteren hvis den er anordnet, føres hvor den best kan ses minst 2 meter loddrett atskilt fra topplanteren.

13. Hurtiggående fartøy*

- (a) Topplanterten på hurtiggående fartøy kan plasseres i en høyde i forhold til fartøyets bredde som er mindre enn det som er foreskrevet i punkt 2 (a) (i) i dette vedlegg, forutsatt at fotvinkelen til den likebente trekanten som dannes av sidelanternene og topplanterten sett vinkelrett forfra eller aktenfra, ikke er mindre enn 27°.
- (b) På hurtiggående fartøyer på 50 meters lengde eller mer, kan den vertikale avstanden på minst 4,5 meter mellom topplanterten forut og i hovedmast, som kreves i punkt 2 (a) (ii) i dette vedlegg, endres, forutsatt at avstanden ikke er mindre enn verdien som fastsettes ved følgende formel:

$$y = \frac{(a + 17\psi)C}{1000} + 2$$

der:

y er høyden på topplanterten i hovedmasten over topplanterten forut, i meter;

a er høyden på topplanterten forut over vannflaten under drift, i meter

ψ er trim under drift, i grader;

C er den horisontale avstanden mellom topplantertenene i meter.

* Det vises til De internasjonale sikkerhetsregler for hurtiggående fartøyer, 1994, og De internasjonale sikkerhetsregler for hurtiggående fartøyer, 2000.

14. Godkjenning.

Lanternenes og signalfigurenes konstruksjon samt installeringen av lanterner om bord på fartøyet skal tilfredsstillende de kravene som er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Utstyr som omfattes av forskrift av 29. desember 1998 nr. 1455 om skipsutstyr, skal være typegodkjent av teknisk kontrollorgan og merket i henhold til nevnte forskrift.

0 Endret ved forskrifter 24 okt 1994 nr. 976, 29 des 1998 nr. 1460 (i kraft 1 jan 1999), 15 mai 2001 nr. 539, 31 aug 2006 nr. 1016.

Vedlegg II. Tilleggssignal for fiskefartøy som fisker i nærheten av andre fartøy som holder på med å fiske

1. Generelt.

De lanternene som er nevnt nedenfor skal, hvis de vises i medfør av regel 26 (d), plasseres hvor de best kan ses. De skal være minst 0,90 meter fra hverandre, men skal være plassert lavere enn de lanternene som er foreskrevet i regel 26 (b) (i) og (c) (i). Lysene skal være synlige hele horisonten rundt på minst 1 mils avstand, men på mindre

avstand enn de lanternene som er foreskrevet i disse reglene for fiskefartøy.

Fartøy som anvendes til fiske innenfor den norske fiskerigrense skal føre tilleggslanterner som foreskrevet i dette vedlegg. Tilleggslanternene skal også vises selv om fartøyet ikke fisker i nærheten av andre fartøy som holder på med fiske.

2. Signaler for trålere.

(a) Fartøy som holder på med å fiske med trål, enten de bruker bunntrawl eller flytetrawl, skal vise:

(i) når trålen skytes:

to lanterner med hvitt lys, den ene anbrakt loddrett over den andre,

(ii) når trålen hales:

en lanterne med hvitt lys over en lanterne med rødt lys, den ene anbrakt loddrett over den andre,

(iii) når trålen har satt seg fast i en hindring:

to lanterner med rødt lys, den ene anbrakt loddrett over den andre.

(b) Ethvert fartøy som holder på med å fiske med partrawl, skal vise:

(i) om natten en lyskaster som lyser forover og i retning av det annet av de to fartøyene,

(ii) når trålen skytes eller hales eller når den har satt seg fast i en hindring, de lanternene som er foreskrevet i avsnitt 2 (a) ovenfor.

3. Signaler for snurpenotfiskere.

Fartøyer som holder på med å fiske med snurpenot, skal vise to lanterner med gult lys, den ene anbrakt loddrett over den andre. Disse lanternene skal blinke vekselvis hvert sekund og med like lange lys- og mørkeperioder. Disse lanternene skal bare vises når fartøyet er hindret av sine fiskeredskap.

0 Endret ved forskrifter 24 okt 1994 nr. 976, 15 mai 2001 nr. 539.

Vedlegg III. Tekniske detaljer for lydsignalapparater

1. Fløyter.

(a) Frekvenser og rekkevidde av hørbarheten.

Signalets basisfrekvens skal ligge innenfor området 70-700 Hz. Rekkevidden av hørbarheten av signalet fra en fløyte skal bestemmes av de frekvensene, herunder basisfrekvensen og/eller én eller flere av de høyere frekvensene, som ligger innenfor området 180-700 Hz ($\pm 1\%$) for et fartøy på 20 meters lengde eller mer, eller 180-2100 Hz ($\pm 1\%$) for et fartøy på under 20 meters lengde, og som gir det lydtryknivået som er spesifisert i avsnitt 1 (c) nedenfor.

(b) Grenser for basisfrekvenser.

For å sikre stor variasjon i fløytekarakteristikken skal basisfrekvensen for en fløyte ligge mellom følgende grenser:

- (i) 70-200 Hz for et fartøy på 200 meters lengde eller mer,
- (ii) 130-350 Hz for et fartøy på 75 meters lengde, men på mindre enn 200 meters lengde,
- (iii) 250-700 Hz for et fartøy på mindre enn 75 meters lengde.

(c) Lydsignalstyrke og rekkevidde av hørbarheten.

En fløyte som er installert på et fartøy, skal i den retning hvor styrken er størst, og på en avstand av 1 meter fra den, gi et lydtryknivå i minst et 1/3 oktavnivå innenfor frekvensområdet 180-700 Hz ($\pm 1\%$) for et fartøy på 20 meters lengde eller mer, eller 180-2100 Hz ($\pm 1\%$) for et fartøy på under 20 meters lengde, og som minst svarer til det trykk som er gitt i tabellen nedenfor:

Fartøyets lengde i meter	1/3 oktavnivå ved 1 meter i dB med referanseverdi $2 \times 10^{-5} \text{ N/m}^2$	Rekkevidden av hørbarheten i nautiske mil
200 eller mer	143	2
75 men mindre enn 200	138	1,5
20 men mindre enn 75	130	1
Mindre enn 20	120 ^{*1}	0,5
	115 ^{*2}	0,5
	111 ^{*3}	0,5

*1 Når de målte frekvensene ligger i området 180-450 Hz.

*2 Når de målte frekvensene ligger i området 450-800 Hz.

*3 Når de målte frekvensene ligger i området 800-2100 Hz.

(d) Retningsbestemte egenskaper.

Lydtryknivået til en retningsbestemt fløyte skal ikke være mer enn 4 dB lavere enn det foreskrevne lydtryknivået i aksens retning i en hvilken som helst retning i horisontalplanet innenfor ± 45 grader på aksens retning. Lydtryknivået i en hvilken som helst annen retning i horisontalplanet skal ikke være mer enn 10 dB lavere enn det foreskrevne lydtryknivået i aksens retning slik at rekkevidden i hvilken som helst retning vil bli minst halvparten av rekkevidden i aksens retning. Lydtryknivået skal måles i det tredjedels oktavnivået som bestemmer rekkevidden av hørbarheten.

(e) Fløytens plassering.

Når en retningsbestemt fløyte skal brukes som den eneste fløyte på et fartøy, skal den installeres med sin største styrke rett forover.

En fløyte skal plasseres så høyt som praktisk mulig på et fartøy for å redusere at lyden blir avbrutt av hindringer og også for å gjøre faren for hørselskader hos besetningen så liten som mulig. Lydtryknivået av fartøyets eget signal skal på lyttepostene ikke være over 110 dB (A) og så langt det lar seg gjøre helst ikke over 100 dB (A).

(f) Anordning av mer enn en fløyte.

Dersom det er anbrakt fløyter som er mer enn 100 meter fra hverandre, skal arrangementet være slik at de ikke gir lyd samtidig.

(g) Kombinerte fløytesystemer.

Hvis lydfeltet til en enkelt fløyte eller en av de fløytene som er nevnt i punkt (f) ovenfor på grunn av tilstedeværende hindringer kommer til å få en sone med et sterkt redusert lydnivå, anbefales det at et kombinert fløytesystem blir innstallert for å overvinne denne reduksjon. For så vidt angår reglene skal et kombinert fløytesystem anses som en enkelt fløyte. Fløytene i et kombinert system skal være anbrakt høyst 100 meter fra hverandre og arrangementet skal være slik at de gir lyd samtidig. Frekvensen til en hvilken som helst av fløytene skal atskille seg fra de andre med minst 10 Hz.

2. Klokke eller gongong.

(a) Signalstyrke.

En klokke eller gongong eller annen anordning som har liknende lydkaraktistikk skal frembringe et lydtryknivå på minst 110 dB i en meters avstand fra den.

(b) Konstruksjon.

Klokker og gongonger skal lages av korrosjonsfast materiale og være konstruert for å gi en klar tone. Diameteren på klokkens åpning skal være minst 300 mm på fartøy på 20 meters lengde eller mer. Når det er praktisk mulig, anbefales en kraftdrevet klokkehammer for å sikre konstant kraft, men det skal være mulig å gi signal manuelt. Hammerens masse skal være minst 3% av klokkens masse.

3. Godkjenning.

Lydsignalapparaters konstruksjon, deres effektivitet samt installasjon om bord på fartøyet skal tilfredsstillende de kravene som er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Utstyr som omfattes av forskrift av 29. desember 1998 nr. 1455 om skipsutstyr, skal være typegodkjent av teknisk kontrollorgan og merket i henhold til nevnte forskrift.

⁰ Endret ved forskrifter 29 des 1998 nr. 1460 (i kraft 1 jan 1999), 31 aug 2006 nr. 1016.

Vedlegg IV. Nødsignaler

1. Følgende signaler brukt eller vist enten i samband med hverandre eller hver for seg, angir nød og at det trengs hjelp:

- (a) Et skudd eller et annet knallsignal, avfyrt med om lag et minutt mellomrom.
- (b) Vedvarende signal med et hvilket som helst tåkesignalapparat.
- (c) Raketter eller granater som kaster ut røde stjerner og som avfyres med korte mellomrom, en av gangen.
- (d) Et signal gitt pr. radiotelegraf eller et hvilket som helst annet signaleringssystem, som består av gruppen. . . - - - . . . i morsekoden.
- (e) Et signal pr. radiotelefon, nemlig det talte ordet «May-day».
- (f) Nødsignalet N.C. i den internasjonale signalboken.
- (g) Et signal som består av et firkantet flagg med en kule eller noe som ligner en kule, over eller under flagget.
- (h) En flamme på fartøyet (f. eks. fra en brennende tjære- eller oljetønne e.l.)
- (i) Et fallskjermlys eller et håndbluss som viser et rødt lys.
- (j) Et røksignal som sender ut tykk, orangerødt røk.
- (k) Langsom og gjentatt bevegelse opp og ned av armene utstrakt til hver sin side.
- (l) Nødalarm ved bruk av digitalt selektivt anrop (DSC) sendt på:
 - (i) VHF kanal 70, eller
 - (ii) MF/HF på frekvensene 2187,5 kHz, 8414,5 kHz, 4207,5 kHz, 6312 kHz, 12577 kHz eller 16804,5 kHz.
- (m) Skip-til-land nødalarm sendt av skipets Inmarsat eller annen satellittjenesteleverandørs mobile skipsjordstasjon.
- (n) Signaler sendt av nødradiopilesendere.
- (o) Godkjente signaler sendt av radiokommunikasjonssystemer, herunder radar transpondere for redningsfarkoster.

2. Det er forbudt å bruke eller vise noen av de signaler som er nevnt foran, unntatt for å tilkjenne nød og at det trengs hjelp. Det er også forbudt å bruke andre signaler som kan forveksles med de ovennevnte signalene.

3. Oppmerksomheten henledes på de aktuelle deler i Den internasjonale signalbok, Veiledning til skip for ettersøkning og redning til sjøs samt følgende signaler:

- (a) Et stykke orangerødt duk påført enten en sort firkant og sirkel eller et annet passende symbol (for identifikasjon fra luften).
- (b) Fargestoff.

0 Endret ved forskrifter 24 okt 1994 nr. 976, 11 aug 2014 nr. 1944.